

סוכות, ד' המינים (4)

סוכות

בשמחת בית השואבה התגלה המקדש הפנימי

משמחת בית השואבה היו שואבים רוח הקודש. וכמו שמצינו בחז"ל (ילקוט שמעוני יונה רמז תקנ) על יונה הנביא: אמר רבי יונה: יונה בן אמיטי מעולי רגלים הוה, ונכנס לשמחת בית השואבה ושרתה עליו רוח הקודש, ללמדך שאין השכינה שורה אלא על לב שמח שנאמר: "והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'". ויתירה מזאת, מלשון חז"ל משמע שהוא לא היה מבני הנביאים הראוי להיות נביא לה', ואעפ"כ בשמחת בית השואבה שרתה עליו רוח הקודש. ויש להתבונן: כיצד שואבים רוח הקודש? לדעתי, כל אחד מכלל ישראל שאב אותו מתוך עצמו. רוח הקודש נמצא בפנימיות של כל אחד מאתנו. "אני ישנה ולבי ער" (שה"ש ה. ב). הקב"ה הוא 'ליבן של ישראל'. כל יהודי הינו בבחינת המקדש, ובתוכו שורה השכינה. "היכל ה' המה" (ירמיה ז. ד) כך מעיד עלינו הקב"ה בכבודו ובעצמו. אלא שהכל סתום וחתום ע"י עצבות, צער, ומעל לכל טמטום הלב, חוסר מודעות למה שמונח בפנימיותנו. על ידי השמחה שהיתה בבית השואבה שאבו רוח הקודש, שם התגלתה האמת לאמיתה שיהודי הוא בעל רוח הקודש. שמחה אינה בונה דבר. השמחה היא כלי המשקף את המציאות האמיתית שכבר קיימת באדם, ומביאתו לחיות עם העובדות האמיתיות כפי שהן. רב פינקוס בספרו "סוכות"

סגולת ישיבת בסוכה

כתב היעב"ץ: ימים אלו של חג סוכות זמן שליטת שבעים שרי אומות העולם, ובזמן המקדש מקריבים ישראל בסוכות שבעים פרים להחליש כוחן. ובא הקב"ה וציוונו להיות גולים ממקומנו מהבתים אל הסוכה להיות בצל השכינה "ובצלו חמדנו וישבנו..." ועל ידי ישיבתנו בסוכה ניצל מקטרגים של אומות העולם, שלמקום שכינה אינם יכולים להכנס ולשלוט. וזה לשון הגר"ח פלאגי זצ"ל בשם "חמדת הימים": סגולת ישיבה בסוכה לא רק להגין על יושביה בחג, אלא להגן על האדם בעת צרתו, שזכות הישיבה בסוכה תעמוד לו לשומרו ולהגין עליו בזמן צרה. וכלשון הזוהר הקדוש: צריך עם קדוש לשבת תחת צל סוכה בסוד האמונה. ומי שיושב בצל זה יושב באלו הימים העליונים למעלה לחסות עליו ולהגן עליו בשעה שהוא צריך.

וכן בזוה"ק (פרשת אמור): כל מי שיושב תחת צל האמונה, מנחיל חירות לו ולבניו לעולם ומתברך בברכה עליונה.

"אוצרות התורה, סוכות שמחת תורה"

לא לשמש, כן להנהגת הקב"ה

סוכה.... ושחמתה מרובה מצילתה פסולה (משנה סוכה א.א). בעקבות מה שפסלו חז"ל סוכה שחמתה מרובה מצילתה, אנו יורדים לשורש טעמה של מצוה נשגבה זו. שכן הסכימו כל המפרשים, שענין הסוכה מורה על הבטחון והחסיון בצילו יתברך, כדי שנחקוק ונרשום בלבנו כי הנהגתו יתברך אינה באמצעות מזלות השמים וכסיליהם. אלא השגחה פרטית של הקב"ה בעצמו. ולכן סוכה שחמתה מרובה מצילתה פסולה, כי זריחת החמה מורה על ההנהגה המסודרת על ידי צבא השמים, והשמש היא היושבת ראשונה במלכות צבא השמים, וכוונת מצות הסוכה היא לחסות בצילו יתברך בלבד.

ספר "כמוצא שלל רב, סוכות"

ד' מינים

ד' מינים כנגד הקב"ה

אמרו חז"ל (ויקרא רבה ל. ט) "פרי עץ הדר" זה הקב"ה, שכתוב בו (תהלים קד. א) "הוד והדר לבשתה". "כפות תמרים", זה הקב"ה, שכתוב בו (שם תב. יג) "צדיק כתמר יפרח". "וענף עץ עבות", זה הקב"ה, דכתיב (זכריה א. ח) "והוא עומד בין ההדסים". "וערבי נחל", זה הקב"ה, דכתיב (תהלים סח. ה) "סולו לרוכב בערבות ביה-שמו". נו רבותי, האם אנחנו מסוגלים להבין דבר זה? כתוב כאן, שכאשר אנחנו נוטלים את ארבעת המינים, אנחנו נוטלים הקב"ה! בזהוה בקדוש (ברעיא מהימנא) על הפסוק (ויקרא כג. מ): "ולקחתם לכם ביום הראשון", שסוד ארבעת המינים הוא, שבנטילתם הקב"ה לוקח את עם ישראל ושמח עמהם, וכנגד זה עם ישראל לוקחים את הקב"ה ושמחים עימו! כן מבינים או לא מבינים? אין זה משנה, זוהי המציאות שמתרחשת בשעה שיהודי נוטל בידיו את ארבעת המינים, הוא נוטל את הקב"ה, והקב"ה נוטל אותו, והם שמחים יחד זה בזה.

ספר "יחי ראובן, ימים נוראים סוכות"

כוחה האדיר של מצוה מקל וחומר

אמר רבי יוסי ברבי חנינא, מוליך ומביא כדי לעצור רוחות רעות מעלה ומוריד כדי לעצור טללים רעים. אמר רבי יוסי בר זבילא, זאת אומרת שיירי מצוה מעכבין את הפורענות, שהרי תנופה שיירי מצוה היא, ועוצרת רוחות וטללים רעים (סוכה לו:). לשם מה מנענעים את הלולב? אומרת הגמרא: כדי לעצור רוחות רעים וטללים רעים, כלומר לדחות מעלינו את הפורענות ולהרחיקה. הנענועים אינם המצוה בעצמה אלא רק שיירי מצוה, ומכאן למד רבי יוסי בר זבילא עד כמה עצומים הם שיירי המצוה, שהרי בכוחם לעכב את

הפורענות. אמר על כך הרה"ק בעל ה"לקט עני" צאו וראו מה גדול כוחה של מצוה, אם שייריה מסוגלים לדחות את הפורענות, קל וחומר שהמצוה עצמה מסוגלת לכך ואף להרבה מעבר לכך. ראוי, אפוא שנתבונן: עדיף להרבות בקיום המצוות שכוחן רב לאין ערוך, הרבה יותר מסתם סגולות שבמקרה הטוב אינן אלא שיירי מצוה.

ספר "ומתוך האור סוכות"

האתרוג, ניקור עיניהם של הצדוקים

הסבר נפלא למה רגמו כל העם את אותו צדוקי דוקא באתרוגיהם, שמעתי מאבי מורי, רבי שבתי דב רוזנטל: הלכות רבות מיוסדות על דרשות חז"ל בתורה שבעל פה, וכך גם ניסוך המים בחג הסוכות אינו מפורש בתורה, אלא כך קיבלו חז"ל בתורה שבעל פה, וכן הדרשה שאתרוג הוא "פרי עץ הדר", האמור בתורה, קיבלו חז"ל ברוח קדשם, אך לא נתפרש בתורה במפורש. והנה, כהן זה היה מכת הצדוקים, שאינם מאמינים בתורה שבעל פה, ולכן שפך את המים על רגליו בדרך ביזוי, במקום לנסכם לתוך הספל שעל גבי המזבח, ולכן העם בתגובה רגם אותו דוקא באתרוגים, כאומרים לו: אם אינך מקבל את דרשות חז"ל, מניין לך כלל ש"פרי עץ הדר" הוא אתרוג, שמא הוא פרי אחר. עבור הצדוקים, האתרוג היא כ'גירא בעינא דשטנא', שכן הוא ממחיש להם את העובדה שאנו הולכים בדרך שהתוו לנו חז"ל, ולא בדרכם הקלוקלת.

ספר "כמוצא שלל רב, סוכות"

טעם אגידת המינים

מובא במדרש רבה (ויקרא ל. יב): וערבי נחל אלו ישראל, מה ערבה זו אין בה טעם ואין בה ריח, כך הם ישראל, יש בני אדם שאין להם לא תורה ולא מעשים טובים. בפשטות מדובר כאן על הרשעים, שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים.

והדבר תמוה מקשה רבי יהודה צדקה זצ"ל בספרו "קול יהודה", וכי יש ישראל כאלה רשעים שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, והלא חז"ל אמרו (ערוכין יט.) שאפילו הריקנים שבעם ישראל מלאים המצוות כרמון? אלא מתרץ רבי צדקה זצ"ל: באמת הרשעים שבעם ישראל חסרי טעם וריח, אבל כאשר הם באים לשיעורי תורה, כאשר הם מתקרבים ומתדבקים בתלמידי חכמים, אזי הם נהפכים לאיש אחר, מתמלאים במצוות רבות עד שנאמר עליהם: מלאים במצוות כרמון, ויש בהם טעם וריח. וזהו הטעם לכך שהתורה הורתה לנו לאגוד יחדיו את ארבעת המינים, חיבור הערבה לאתרוג מסמל את חיבור הרשעים עם תלמידי החכמים, חיבור הממלא אותם גם בטעם וגם בריח.

ספר "ומתוך האור סוכות"

הלכה: קדושה ואיסור הנאה

עצי הסוכה אסורים כל שמונת ימי החג, שנאמר: חג הסוכות שבעת ימים לה', כשם שחל שם שמים על החגיגה, כך חל שם שמים על הסוכה. כלומר אסור להשתמש בעצי הסוכה לצורך הנאה שאינה ממצות הסוכה. איסור הנאה מעצי הסוכה אינו אלא בדרך ביטול העצים מן הסוכה, לפי שבזה תיבטל קדושתה, ולכן אסור ליטול מהם אפילו קיסם אחד לחצוץ בו שיניו, אבל בעוד שהיא קיימת, אין איסור ליהנות מעצי הסוכה, כגון לסמוך עליה או להניח עליה שום דבר. כיון שעדיין קדושתה עליה.. אם סיכך בהדס מותר להריח בו, לפי שלא הוקצה מריח. גם בשבת ויום טוב שאסור לטלטלו, מותר להריח בו בלי טלטול.

ספר "הסוכה השלם"

פתגם: מוטב לכופף את הראש מאשר לנפצו אל המשקוף.
ספר "שמחלה"

סכך פסול:

אינו נחשב כלל לסכך, או שהוא סכך פסול (המידות לחקר ההלכה א-יב)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: מים וחלב

סיפרו לו לחריף אחד על חלבנית פלונית, שהיא מוהלת את החלב בכמות רבה של מים. נענה ואמר: צאו וראו מה רב ההבדל בין ימי קדם לימינו. יעל ה'חלבנית' בימי סיסרא, שאלו ממנה מים והיא נתנה חלב, ואילו החלבנית של ימינו, חלב מבקשים ממנה, והיא נותנת מים.
ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף ככד)

שבת שלום, חג שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'יות בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, אליהו בן זהרה, שלמה בן משה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר.

